

Željko Lukenda
Marko Milanović
Boris Metikoš
Tihomir Palijan

IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI STUDENATA FAKULTETA STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

1. UVOD

Fakultet strojarstva i brodogradnje prema sadašnjem ustroju, prilagođenom bolonjskom procesu, školuje buduće inženjere strojarstva, brodogradnje i zrakoplovstva. Na fakultetu danas aktivno studira 2200 studenata, a važan dio njihovih aktivnosti predstavlja sport i tjelesno vježbanje. Provedba navedenih aktivnosti održava se u sklopu nastave tjelesne i zdravstvene kulture i izvannastavnih sportskih aktivnosti, a organizira ih katedra za tjelesnu i zdravstvenu kulturu koju čine dva stalna zaposlenika, profesori kineziologije, dva vanjska suradnika također profesori kineziologije i sedam demonstratora-studenata, sportaša Fakulteta strojarstva i brodogradnje. Više od 1000 studenata svih godina FSB-a uključeno je u navedene aktivnosti što pokazuje njihovu izrazitu motiviranost za sport i tjelesno vježbanje.

Premda nastava tjelesne i zdravstvene kulture predstavlja obavezni dio nastavnog programa tijekom prve i druge godine studija, već u tom dijelu studentima se ostavlja mogućnost biranja unutar osam ponuđenih sportskih aktivnosti – što znači da u odnosu na izbor vrste sportske aktivnosti možemo govoriti o nastavi koja i u svojem obvezatnom dijelu omogućava studentima bavljenje onim sportom za koji su intrinzično motivirani.

Izvannastavne sportske aktivnosti možemo podijeliti u dvije specifične skupine. Jednu skupinu predstavljaju sportovi u kojima se studenti Fakulteta strojarstva i brodogradnje natječu u okviru Sveučilišnog prvenstva, dok drugu skupinu predstavljaju sportske aktivnosti koje se provode povremeno i za koje su studenti iskazali dodatnu motivaciju.

2. IZVANNASTAVNE SPORTSKE AKTIVNOSTI

U izvannastavnim aktivnostima koje su zastupljene na većem broju fakulteta mogu će osim Sveučilišnog prvenstva organizirati i međunarodni susreti i sportska natjecanja studenata srodnih fakulteta (područja znanosti) tzv. – ijade – (humanijada, tehrijada, agronomijada,..) s raznih sveučilišta te organizacija sportskih izleta obično

na kraju akademske godine (prema Neljak, Caput-Jogunica, 2012) Prema istim autorima na sveučilišnim natjecanjima mogu se natjecati svi redovno upisani studenti kao i studenti koji su diplomirali u prošloj akademskoj godini, a status se dokazuje indeksom na samom natjecanju.

U okviru Sveučilišnog prvenstva od ukupno mogućih natjecanja u 28 sportova studenti Fakulteta strojarstva i brodogradnje natječu se u njih 15 – 8 ekipnih (rukomet, rukomet na pijesku, odbojka, košarka, nogomet, futsal, veslanje i vaterpolo) i 7 individualnih (bowling, stolni tenis, šah, judo, karate, stolni tenis, hrvanje). Natjecanje nije studentska obveza nego stvar dobre volje, talenta i motivacije – radi se o natjecanjima koja se u pravilu održavaju subotom ili nedjeljom i za koja se sudionici dodatno pripremaju. Ovo zbog toga smatramo vrlo važnim pokazateljem studentske zainteresiranosti za bavljenje pojedinim sportom. Osim treniranja, natjecanja i osvajanja trofeja ova skupina izvannastavnih aktivnosti omogućuje studentima i brojna iskustva u smislu upoznavanja studenata drugih fakulteta, mogućnosti putovanja i razvijanje osjećaja pripadanja akademskoj zajednici – ne samo u izabranom studiju nego i u onome u čemu su dodatno kompetentni – u sportskoj aktivnosti. Osvajanje trofeja tako postaje, osim uspješnog studiranja, još jedan način na koji se studenti mogu samoaktualizirati. Ovaj organizacijski oblik rada omogućava studentima da do izražaja dođu njihova znanja, postignuća i sposobnosti, da se dokažu „pred sobom“ i pred drugima, a jednako tako i da se na vlastitom iskustvu uvjere u potrebu sustavnog tjelesnog vježbanja (Findak, 1999).

Posebno organizirane izvannastavne sportske aktivnosti predviđene su za studente svih godina studija koji pokazuju dodatne interese za sport i tjelesno vježbanje. Ove sportske aktivnosti organizirane su na osnovi interesa studenata i materijalno kadrovskih uvjeta Fakulteta strojarstva i brodogradnje, a usko su povezane sa nastavom tjelesne i zdravstvene kulture. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje najveći broj studenata sudjeluje u sljedećim izvannastavnim aktivnostima: veslanje, tenis i rafting.

2.1. Veslanje

Fakultet strojarstva i brodogradnje ima dugu tradiciju veslanja, pokretač je veslanja na zagrebačkom Sveučilištu i organizator tradicionalnog susreta Osmeraca strojarskih fakulteta Republike Hrvatske na kojoj su gostovale i ekipe Oxforda i Cambridge-a.

U provedbi veslanja sudjeluju dva profesora kineziologije i dva demonstratora-studenta-veslača FSB-a. Veslanje se provodi u suradnji sa VK „Mladost“ koji omogućava korištenje čamaca i veslaona za „suhe treninge“. Treninzi se održavaju tri puta tjedno u trajanju od 90 minuta. Tijekom zimskog perioda treninzi se provode u veslaoni („suhi treninzi“), a tijekom proljeća i jeseni na veslačkoj stazi Jarun. U veslanju je uključeno 70 studenata koji su podijeljeni u početničku i natjecateljsku grupu. Početničku grupu čini 50 studenata koji tijekom godine prolaze školu veslanja i pripremaju se za „ulazak u čamac“ i natjecateljsko veslanje. Natjecateljsku grupu čine studenti (20 studenata) koji su se ranije bavili veslanjem ili su u početničkoj grupi nakon škole veslanja pokazali potrebno znanje i sposobnosti za natjecateljsko veslanje.

Studenti iz ove grupe predstavljaju Fakultet strojarstva i brodogradnje na brojnim regatama i postižu zapažene rezultate. Neki studenti koji su se od početka studija uključili u veslanje, a da prije toga nisu imali nikakva iskustva ni znanja o veslanju, redovito pohađajući veslanje tijekom petogodišnjeg studija došli su do tog nivoa da su na seniorskom Prvenstvu Hrvatske u veslanju osvajali medalje.

2.2. Tenis

Tenis kao vannastavna sportska aktivnost provodi se tijekom ljetnog semestra. Provode ga dva nastavnika profesora kineziologije i dva demonstratora-studenta FSB-a koji su se bavili tenisom. Izvodi se na tenis terenima u Veslačkoj ulici (dva terena). Uključeno je 30 studenata koji su podijeljeni u dvije kategorije, studenti tenisači koji su se bavili tenisom te oni predstavljaju fakultet na Prvenstvu zagrebačkog Sveučilišta u tenisu. Ova kategorija koristi dostupne i slobodne termine za međusobno igranje tenisa.

Drugu kategoriju predstavljaju tenisači početnici koji uz pomoć nastavnika i demonstratora stječu osnovna znanja o tenisu.

Tijekom ljetnog semestra organiziraju se natjecanja (pojedinačno i prvenstvo u parovima) koja su ujedno i izlučna natjecanja za reprezentaciju FSB-a. Termini koje koristi fakultet su u jutarnjim satima (dva terena, od 8 do 14 sati), što smanjuje troškove fakulteta.

2.3. Rafting

Premda rafting pripada skupini ekstremnih sportova, ili možda upravo zato, na našem fakultetu postoji interes i za ovu vrstu sportske aktivnosti. Duljina rafta između 3 i 6 km organizira se na Mrežnici i Kupi tijekom ljetnog semestra. Provode ga dva nastavnika profesora kineziologije, dva demonstratora-studenta FSB-a i profesionalni skiperi (kormilari). Zanimljivo je da na rafting izletima sudjeluju i studenti i zainteresirani profesori FSB-a te ova izvannastavna aktivnost, osim uzbudjenja i sportskog izazova, ima elemente druženja.

3. ZAKLJUČAK

Studenti FSB-a imaju optimalne mogućnosti za bavljenje sportskim aktivnostima u skladu s osobnim interesima, sposobnostima i potrebama i u okviru nastavnih (od osam ponuđenih sportova slobodni su izabrati jedan) i osobito u okviru izvannastavnih aktivnosti. Natječu se u 15 od mogućih 28 sportskih natjecanja unutar zagrebačkog sveučilišta.

Nastavnici tjelesne i zdravstvene kulture na FSB-u za studente svih godina studija koji pokazuju dodatne interese za sport i tjelesno vježbanje organiziraju i dodatne povremene izvannastavne aktivnosti veslanja, tenisa i raftinga.

Bez obzira na činjenicu da se studenti ovog fakulteta mogu pohvaliti velikim brojem ponuđenih sportskih izvannastavnih aktivnosti i relativno brojnim i uspješnim sudjelovanjem u navedenim aktivnostima i sveučilišnim natjecanjima možemo pretpostaviti da postoje i drugi sportovi za koje bi ovi studenti bili zainteresirani. Bilo bi korisno proširiti ponudu povremenih izvannastavnih aktivnosti (primjerice skijanje u zimskom semestru, jedrenje u ljetnom, planinarske ture i sl.), a u odnosu na one koje su već ponuđene provjeriti mogu li nastavnici svojim kvalitetnim radom dodatno animirati veći broj studenata za bavljenje ponuđenim aktivnostima i za natjecanje na raznim razinama.

Ponuđene aktivnosti trebaju biti atraktivne i temeljiti se na interesima studenata (Neljak, 2011).

4. LITERATURA

1. Findak, V. (1999) Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Zagreb: Školska knjiga.
2. Neljak, B. (2011) Kineziološka metodika u osnovnom i srednjem školstvu. recenzirani interni nastavni materijal, Skriptarnica SKIF na Kineziološkom fakultetu, Zagreb.
3. Neljak, B., R. Caput-Jogunica (2012) Kineziološka metodika u visokom obrazovanju. recenzirani interni nastavni materijal, Skriptarnica SKIF na Kineziološkom fakultetu, Zagreb.